

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2025

SISÄLLYSLUETTELO

Taustatiedot	3
Tavoitteet	4
Hallinto	5
Terveysvalvonta	5
Eläinlääkintähuollon valvonta	8
Eläinlääkäripalvelut	9
Henkilöstö	10
Strategiset toimenpiteet	11
Arvio toimialan kehityksestä	13
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	13
Talousarvion toteutuminen 1.1.-31.12.2025	16
Kustannuksien jakoperusteet	21

TAUSTATIEDOT

Yhteistoiminta-alue

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto aloitti toimintansa 1.1.2010. Yhteistoiminta-alueen muodostavat Kokkola, Kannus, Toholampi, Lestijärvi, Perho, Halsua, Kaustinen, Veteli ja Kruunupyö.

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottaminen voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaisesti laadullisesti ja määrällisesti yhdenmukaisesti koko alueella.

Toiminnan tavoitteena on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä olevia terveyshaittoja ja sitä kautta ylläpitää ja edistää väestön, yksilön ja eläinten terveyttä.

Eläinlääkintähuolto turvaa lakisäättävät ympärivuorokautiset eläinlääkäripalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrätyt eläinsuojelulain ja eläintäilain tehtävät.

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveystalvovannon ja eläinlääkintähuollon.

Ympäristöterveyslautakunta

Varsinainen jäsen

Tapani Hankaniemi, Kokkola, pj
Irene Nygård, Kokkola, vpj
Vuokko Kottari, Kokkola
Jan-Ove Nyman, Kokkola
Mika Kokkonen, Kannus
Pertti Kauppinen, Halsua
Kari Paavola, Kaustinen
Inger Wistbacka, Kruunupyö
Pirjo Änäckälä, Lestijärvi
Toni Syrjälä, Perho
Ulla-Riitta Harju, Toholampi
Jussi Tunkkari, Veteli
Risto Koljonen, KH:n edustaja 1.1.-31.5.2025
Helinä Marjamaa, KH:n edustaja 1.6.-31.12.2025

Henkilökohtainen varajäsen

Anne Jussila, Kokkola
Maria Peltoniemi, Kokkola
Sanni Mäkelä, Kokkola
Marja Matturi-Slotte, Kokkola
Veijo Hernesniemi, Kannus
Janne Kangas, Halsua
Vesa Paavola, Kaustinen
Mirja Sjölund, Kruunupyö
Oskari Tuikkanen, Lestijärvi
Tanja Jaatinen, Perho
Juha Hirvinen, Toholampi
Matti Palosaari, Veteli

Lautakunnassa on 12 jäsentä. Osapuolten valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: Kokkolan kaupunki neljä (4) jäsentä ja muut sopimuskunnat kahdeksan (8) jäsentä. Kullekin jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan kaupungin luottamushenkilö. Varajäsenet osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Kokouspöytäkirjojen pykälää oli yhteensä 62 kpl.

Organisaatio

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon organisaatio koostuu:

- Kokkolan kaupungin organisaatioon kuuluvasta ympäristöterveyslautakunnasta, joka on kuntien yhteinen lautakunta.

- ympäristöterveydenhuollon tulosaluetta johtavasta terveystalouden johtajasta ja tämän alaisuudessa toimivista eläinlääkäreistä, klinikkaeläinhoitajasta, ympäristöterveys-tarkastajista ja toimistonhoitajasta.

Ympäristöterveydenhuollon tulosalueeseen kuuluvat:

- terveystalouden tuloyksikkö
- eläinlääkintähuollon tuloyksikkö

Ympäristöterveydenhuollon tehtävistä, organisaatiosta ja toiminnasta on määrätty tarkemmin Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosäännössä. Johtosäännön päivitys on hyväksytty ympäristöterveyslautakunnan kokouksessa 25.5.2022 § 33 ja Kokkolan kaupunginvaltuuston kokouksessa 29.08.2022 § 69. Johtosääntö on Kokkolan kaupungin hallintosäännön liitteenä.

TAVOITTEET

Yleinen

Ympäristöterveydenhuollossa tavoitteena on varmistaa turvalliset elintarvikkeet, talous- ja uimavedet, elinympäristö ja eläinten terveys ja hyvinvointi. Ympäristöterveydenhuollon perustehtävä on ympäristöperäisten tervetvrisien vähentäminen, poistaminen ja ehkäiseminen. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat tervetvrisensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten tervetvrisen ja hyvinvoinnin valvonta, sekä eläinlääkäripalvelut.

Tiivistelmä toimintakertomuksesta

Ympäristöterveydenhuollon vuoden 2025 valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta 88 % (715 tarkastusta) on toteutunut. Talous- ja uimavesinäytteet on otettu valvontasuunnitelman mukaisesti. Valvontasuunnitelman toteutuminen ylitti valvontasuunnitelmaan asetetun minimitason (70 %). Valvontasuunnitelman päivitys on käsitelty lautakunnan kokouksessa 11.12.2024 (§ 51). Tarkemmat tiedot valvontasuunnitelman toteutumisesta on esitetty valvontasuunnitelman toteutuman arviointiraportissa (YTLTK 18.2.2025).

Eläinlääkärien olosuhteiden ja työnantajan vetovoimaisuuden kehitystyö on jatkunut. Perhunjokilaakson eläinlääkärikeskus Vetelissä on otettu käyttöön 1.7.2025. Eläinlääkäripalveluiden sijaisuudet on pääosin pystytty kattamaan hyvin, mutta syksyllä sijaisista on ollut vajetta. Poikkema 0,6 htv.

Todistukset on myönnetty kolmen työpäivän kuluessa, mikäli ehdot täyttyvät. Ei poikkemia.

Ympäristöterveydenhuolto on osallistunut aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristöjen suunnittelemiseksi ja antanut lausunnot mm. kaavoituksista, ympäristöluvista, rakennusluvista ja ympäristövaikutusten arvioinnista. Terveystalvonta osallistui 60 yhteistyöpalaveriin vuoden aikana. Annettujen lausuntojen määrä on 105 kpl.

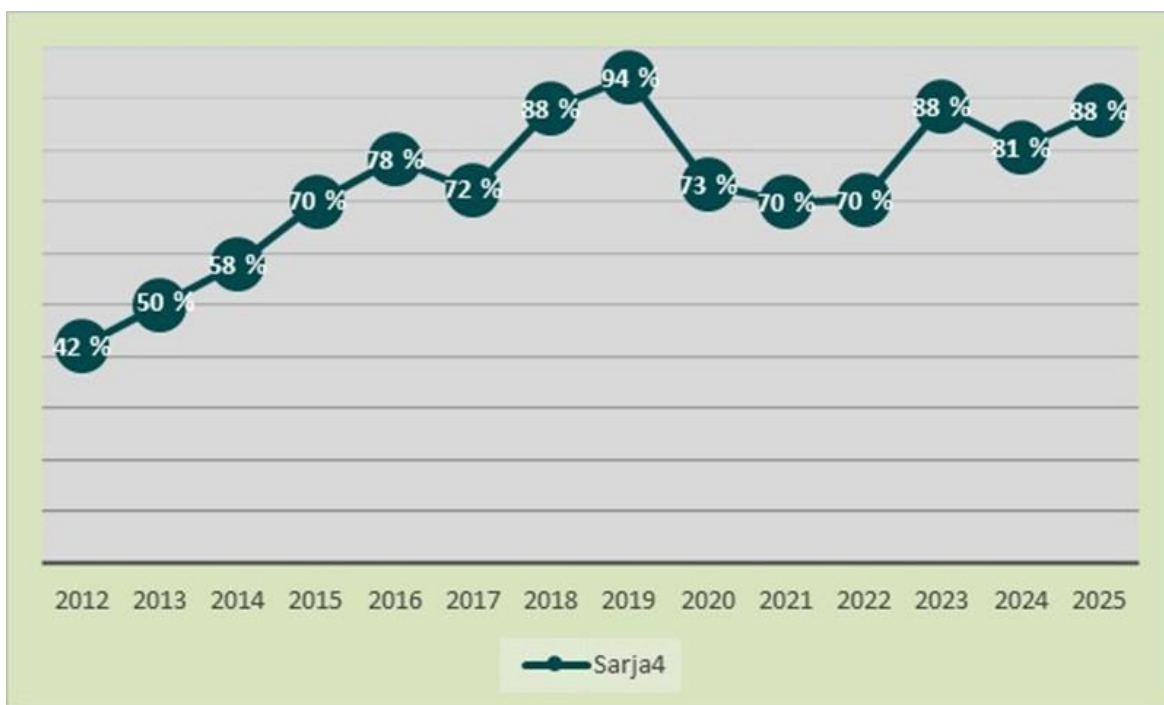
HALLINTO

Viranhaltijapäätöksiä on tehty seuraavasti:

VIRANAHLTIJAPÄÄTÖKSET	MÄÄRÄ
Eläinsuojelulain mukaiset päätökset	40
Elintarvikelain mukaiset päätökset	5
Terveystieteiden laitoksen mukaiset päätökset	2
Eläintautivalvonta	0
Sivutuotevalvonta	1
Tupakkalain mukaiset päätökset	1
Nikotiinivalmisteiden myyntiluvat	0
Hankinnat	6
Henkilöstöasiat ja -järjestelyt	11
Muut	6

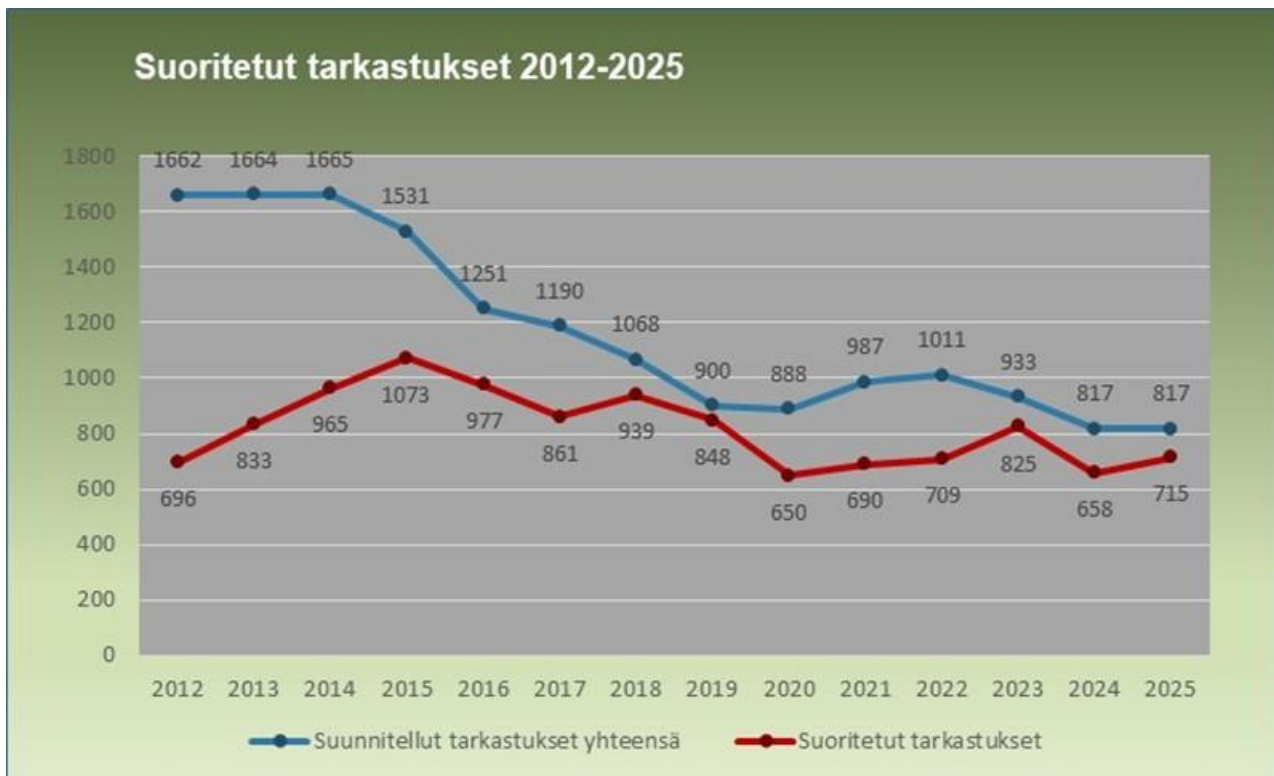
TERVEYSVALVONTA

Valvontasuunnitelman toteutuminen:

Kuva 2. Valvontasuunnitelman toteutuminen ylitti valvontasuunnitelmaan asetetun minimitason (70 %).

Valvontasuunnitelman tarkastuksien tavoitemäärä oli yhteensä 817 kpl ja toteutumisaste jäi 88 % (715 tarkastusta). Valvontasuunnitelma noudattaa keskusviranomaisien (Ruokavirasto ja Valvira) suosittelemia valvontakohteiden tarkastustiheystavoitteita. Poikkeamia on tehty ainoastaan kohdekohtaisen riskiarvioinnin perusteella.

Kuva 3. Tarkastuksien määrä nousi jonkun verran vuoteen 2024 verrattuna.

Tupakka- ja lääkelain valvonta on tehty lähtökohtaisesti elintarvike- tai terveydensuojeluvalvonnan yhteydessä.

Valvonnan vaikuttavuus

Terveysvalvonnassa tarkastusten yleisin seuraamus vuonna 2025 oli ohjaus ja neuvonta, joita annettiin yhteensä 378 tarkastuksen yhteydessä. Kehotuksia annettiin 127 tarkastuksella, ja lisäksi kirjattiin neljä määräystä. Kehotuksiin johtaneiden tarkastusten osuus vastasi valtakunnallista tasoa.

Kuva 4. Terveysvalvonnassa yleisin tarkastuksen seuraus oli ohjaus- ja neuvonta.

Valvontasuunnitelmassa mainitut tehtävät, joita ei voida tarkasti määritellä etukäteen, on koottu alla olevaan taulukkoon (ns. ei-suunnitelmalliset tehtävät). Tehtävien määriä on vertailtu edelliseen vuoteen.

ELINTARVIKEVALVONTA		
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2025
Ruokamyrkytyspäilytarkastus	7	5
Vientitarkastus	1	3
Muu tarkastuskäynti	19	40
Ilmoituksien/hakemusten käsittely	77	84
Todistukset (vienti tai muu)	12	26
Muu yhteydenotot	41	61
Näytteenotot, suunniteltu	23	46
Näytteenotot, ei suunniteltu	4	6
Yhteydenotto, elintarvikkeiden laadusta ym	6	9
Epidemian selvitys	2	2
Ohjaus ja neuvonta	12	26
Hallinnolliset pakkokeinot	0	2
Sairastumis-/haittailmoitukset	21	39
Yhteistyökokoukset	3	4
Yhteensä	228	353

TERVEYDENSUOJELUVALVONTA		
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2025
Terveystarkastus	36	33
Laivatarkastus	25	18
Muu tarkastuskäynti	6	3
Lausunnot	79	105
Muu todistus	0	0
Ilmoituksien käsittely	33	34
Yhteydenotto, terveystarkastus	45	40
Muu yhteydenotto	45	56
Ohjaus ja neuvonta	5	3
Mittaukset	0	1
Näytteenotot, suunniteltu	321	312
Näytteenotot, ei suunniteltu	41	47
Yhteistyökokoukset	72	56
Hallinnolliset pakkokeinot	3	2
Merkittävät hallintotoimenpiteet	1	3
Havainnot (haittaeläinten tunnistus ym)	1	2
Yhteensä	713	715

TUPAKKA- JA LÄÄKELAINVALVONTA		
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2025
Tarkastukset/hakemukset	5	5

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON VALVONTA

Eläinlääkintähuollon valvonnassa on ollut vuoden 2025 aikana merkittävää resurssivajetta. Kaikkia virkoja ei ole saatu täytettyä yrityksistä huolimatta, minkä vuoksi valvonta on jouduttu ensisijaisesti kohdentamaan akuuttisiin valvontatarpeisiin. Aluehallintoviraston pyynnöstä suoritettiin lisäksi 34 tautisuojaustarkastusta alueen turkistarhoille, eikä näitä tarkastuksia ollut sisällytetty valvontasuunnitelmaan. Vuoden aikana eläinlääkintävalvonnassa tehtiin 47 hallinnollista pakkokeinopäätöstä, joista 40 eläinten hyvinvointilain nojalla.

Kuva 5. Eläinsuojelutarkastuksien määrä jäi 152 kpl vuoden 2025 aikana.

Valvontasuunnitelmassa mainitut tehtävät, joita ei voida tarkasti määritellä etukäteen, on koottu alla olevaan taulukkoon (ns. ei-suunnitelmalliset tehtävät). Tehtävien määriä on vertailtu edelliseen vuoteen.

ELÄINTAUTIVALVONTA		
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2025
Tarkastukset	38	42
Lausunnot/todistukset	2	4
Näytteenotot	11	15
SIVUTUOTEVALVONTA		
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2025
Todistukset ja tarkastukset	34	55
Sivutuotelain muk. päätös	1	1
ELÄINSUOJELUVALVONTA		
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2025
Epäilyyn perustuvat tarkastukset	97	152
Nautojen jaloitteluvalvonta	2	3
Eläinten hyvinvointilain muk. päätös	24	40
Eläinten rekisteröintilain 32 §:n mukainen päätös	4	6
Tautisuojaustarkastukset turkistarhoilla	37	34

ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT

Ympäri vuorokautisia eläinlääkäripalveluja on tarjottu tasapuolisesti koko yhteistoiminta-alueella kysyntää vastaavasti.

Valtakunnallisten eläinlääkäripalvelujen saatavuustavoitteiden arvioidaan täyttyneen.

Kuva 6. Eläinlääkäripalvelujen kehitys toiminta-alueella.

Suoritteita on kirjattu yhteensä 15 208, joista 187 on ollut terveydenhuoltokäyntejä. Eläinlääkäripalveluiden suoritelmäärä on kasvanut 3,8 % vuoteen 2024 verrattuna. Tuotantoeläinten sairasmatkat ovat lisääntyneet 5,2 % ja pieneläinvastaanotot 2,6 % edellisvuoteen verrattuna.

Eläinlääkäripalvelujen kysyntään vaikuttaa myös yksityisten eläinlääkäripalvelujen saatavuus.

Tarkempi tieto eläinlääkäripalvelujen kehityksestä kunnittain löytyy valvontasuunnitelman toteutuman arviointiraportissa (YTLTK 18.2.2026).

HENKILÖSTÖ

Vastuualueen Henkilömäärä (HTV)	2023	2024	2025
virkasuhteiset	25,75	26,75	26,75
työsuhteiset	1	2	2
yhteensä	26,75	28,75	28,75

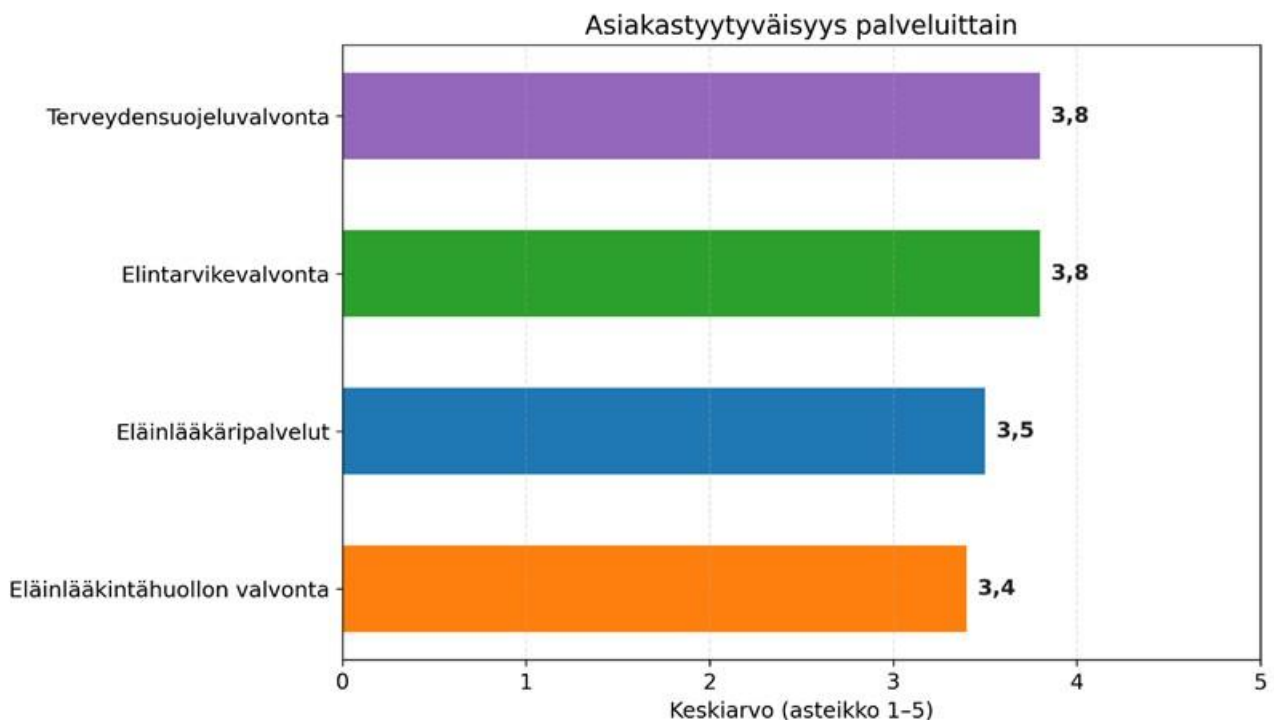
Vuoden 2023 lopussa perustettiin kolmas valvontaeläinlääkärin virka ja klinikkaeläinhoitajan toimi.

Asiakkaiden palautteet

Asiakkaiden palautetta ympäristöterveydenhuollon palveluista ja valvonnasta kerätään aktiivisesti. Terveysvalvonnan tarkastuskertomukset sisältävät pyynnön ja pikalinkin palautelomakkeeseen Kokkolan kaupungin nettisivuilla <https://kartta.kokkola.fi/eFeedback/fi/>.

Vuoden aikana terveysvalvonnalle on toimitettu yhteensä kolme palautetta: yksi toimenpide-ehdotus, yksi kysymys sekä yksi kiitospalaute. Eläinlääkintähuollon osalta palautteita on vastaanotettu yhteensä 11, joista seitsemän on luonteeltaan moitteita, kaksi kysymyksiä tai kommentteja ja kaksi kiitospalautteita.

Ympäristöterveydenhuollon palveluja on myös arvioitu Kokkolan kaupungin asukastytyytyväisyyskyselyn kautta. Palautteiden perusteella asiakas- ja asukastytytyväisyys voidaan pitää melko hyvänä.

STRATEGISET TOIMENPITEET

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari	Tilinpäätös	Hyte	Tila
----------------------------	-------------------------	---------	-------------	------	------

Yrittäjäystävällisyys: Logistisesti loistava, yrittäjälle ystävällinen – Kokkola on paras yrittäjyyden ympäristö

Kokkola edesauttaa maa- ja metsätaloutta ja edistää kotimaisen ruoan käyttöä	Eläinlääkäripalvelujen helppo saavutettavuus koko yhteistoiminta-alueella turvataan parantamalla eläinlääkäreiden olosuhteita ja työnantajan vetovoimaisuutta. Terveystenhuoltokäynnit suoritetaan sopimuksen mukaan.	Perhoniokilaakson eläinlääkäriasema otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana. Eläinlääkäripalvelujen kaikkiin sijaisuuksiin saadaan sijaisia, poikkeama < 0,4 htv. Tavoitettavuutta koskevien asiakasvalituksen määrä alle 10.	Perhoniokilaakson uusi eläinlääkärikeskus on otettu käyttöön 1.7.2025. Eläinlääkäripalveluiden sijaisuudet on pääosin pystytty kattamaan hyvin, mutta syksyllä sijaisista on ollut vajetta. Poikkema 0,6 htv. Tavoitettavuutta koskevien palautteiden määrä on yhteensä 4 kpl. Terveystenhuoltokäynnit on toteutettu sopimuksen mukaisesti.	☐	Toteutunut
Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Valvontasuunnitelman päivittäminen ja toteutuminen riskiperusteisesti.	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025-2028 laaditaan 31.12.2024 mennessä. Valvontasuunnitelman toteutumisaste > 70 %.	Valvontasuunnitelman päivitys on käsitelty lautakunnan kokouksessa 11.12.2024 § 51. Valvontasuunnitelman toteutumisaste on 88 %.	☐	Toteutunut

Huoltovarmuuden ylläpitäminen ja lähituotannon tukeminen	Viennin edellytyksien tarkistaminen ja vientitodistuksien joustava käsittely.	Todistuksien antaminen kolmen työpäivän sisällä, mikäli edellytykset ovat olemassa. Poikkeama 0.	Todistukset on myönnetty kolmen työpäivän kuluessa, mikäli ehdot täyttyvät. Ei poikkemia.		Toteutunut
--	---	--	---	--	---

Elämyksellisyys: Ilmapiiriltään innostava, yhteisöllisyyteen kannustava

Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, turvalliset ja viihtyisät elinympäristöt sekä elävä kaupunkikeskusta ja aktiiviset kylät	Osallistuminen aluekäytön suunnitteluun turvallisten ja viihtyisien elinympäristöjen suunnittelemiseksi antamalla lausuntoja ja osallistumalla työryhmiin.	Lausuntojen määrä > 70.	Lausuntoja on annettu 105 kpl. Ympäristöterveydenhuollon viranhaltijat ovat aktiivisesti osallistuneet erilaisiin työryhmiin.	☒	Toteutunut
---	--	-------------------------	---	-------------------------------------	---

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tällä hallituskaudella ei tehdä ympäristöterveydenhuollon järjestämiseen liittyviä lainsäädännöllisiä muutoksia mutta muutos on mahdollinen pitkällä aikavälillä.

Terveystoimieläinlainsäädännön kokonaisuudistus on käynnissä, mutta eduskuntakäsittely siirtyy seuraavalle hallituskaudelle. Terveystoimieläinviranomaisen varallaolosta on tarkoitus säätää laissa. Tartuntalain uudistuksessa ympäristöterveydenhuollon asema on otettu huomioon

Eläinlääkintähuoltolaki on tullut voimaan 1.1.2026, ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu sekä täydentävät palvelut on määritelty lain uudistuksen mukaisesti.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Ympäristöterveydenhuollon organisaatio on matalarakenteinen. Päättävä toimielin on ympäristöterveyslautakunta.

Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta ohjaa Kokkolan kaupungin hallintosääntö ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntö. Ympäristöterveyslautakunta on päättänyt päätösvallan siirrosta ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoille 18.9.2025 § 36. Viranhaltijoiden päätösluettelo, paitsi eläinsuojeluasioista, tuodaan tiedoksi jokaiseen lautakunnan kokoukseen. Eläinsuojeluasioissa paikalliset viranomaiset on määritelty laissa eläinten hyvinvoinnista (693/2023) § 74. 2. Ympäristöterveydenhuollon lausuntojen antamisesta on tarkennettu ympäristöterveyslautakunnan päätöksellä 19.3.2025 § 15. Päätöksessä on täsmennetty, mitkä lausunnot kuuluvat lautakunnalle ja mitkä viranhaltijoille. Viranhaltijoiden antamat lausunnot saatetaan lautakunnan tietoon.

Toimintaa ohjaa lisäksi ympäristöterveyslautakunnan hyväksymä ympäristöterveydenhuollon laatujärjestelmä sekä toimialan valvontasuunnitelma. Lautakunnassa käsitelty valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi toimitetaan VYHA:n (Ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä) kautta Lupa- ja valvontavirastolle (LVV) vuosittain helmikuun loppuun mennessä. VYHAN avulla hallinnoidaan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietoja. Järjestelmää käytetään valvontaa ja valvontayksikköä koskevien tietojen keräämiseen. Näitä ovat mm. henkilöresurssit, valvontasuunnitelma ja sen toteuman arviointi.

Ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus ja tiedonhallintajärjestelmä VATI on otettu käyttöön vuoden 2019 alussa. VATI on tietovarasto ja käyttöliittymä, joka kattaa ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalain mukaiset tehtävät. VATIn reaaliaikainen käyttöliittymä hyödyntää valvonnan riskiperusteisuuden vaatimusta sekä toimii päivittäisen valvontatyön työkaluna. VATI:ssa hallinnoidaan mm. valvontakohteita, -toimenpiteitä ja -suunnitelmia sekä tehdään näihin liittyvää seurantaa, raportointia ja kehittämistä. Eläinlääkäripalvelussa on yhteinen eläinlääkäriohjelma otettu käyttöön, muun muassa eläinlääkintähuollon toiminnan ja talouden seurannan tehostamiseksi.

Häiriötilannesuunnitelman päivitys hyväksyttiin lautakunnan kokouksessa 19.5.2021 § 17.

Esihenkilö seuraa säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä noudattamista (valtion, kaupungin, omat).

Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta on mahdollista esittää hallintokantelun aluehallintovirastolle (<https://avi.fi/asioi/henkiloasiakas/valvonta-ja-kantelut>). Mahdolliset hallintokantelut tutkitaan ja

annetaan pyydetyt lausunnot ko. keskusviranomaisille. Vuoden 2025 aikana yksi hallintokantelu yksikön toiminnasta tuli vireillä aluehallintovirastolla (Avi). Avin ratkaisu ei ole toistaiseksi tullut.

Jos viranomaistoiminta todetaan virheelliseksi, mahdolliset syyt selvitetään ja jatkotoimenpiteisiin ryhdytään. Oikaisuvaatimus tai valitus viranhaltijoiden tai lautakunnan päätöksestä käsitellään lainsäädännön mukaisesti. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei ole esitetty vuoden 2025 aikana.

Tavoitteiden toteutumisesta ja varojen käytön valvonnasta vastaa ympäristöterveyslautakunta ja terveysturvallisuuden johtaja.

Toiminta on järjestetty työsuojelun toimintaohjelmien mukaisesti. Työturvallisuuden hyväksi on tehty riskiarvio, toimenpidesuunnitelmat ja ohjeistus riskien minimoimiseen.

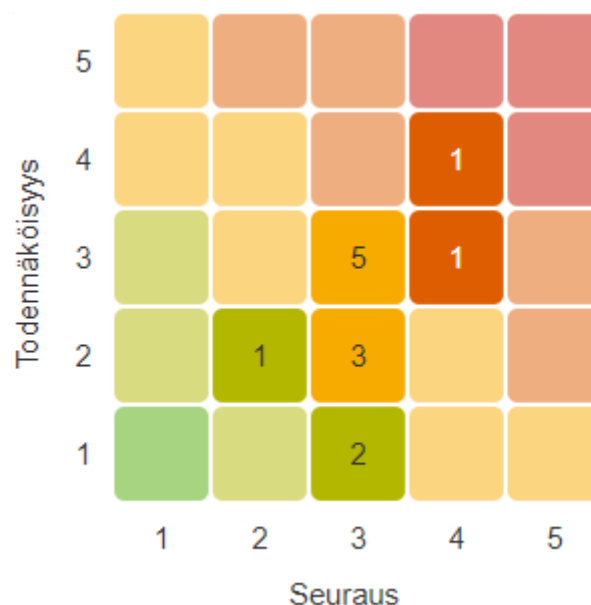
Omaisuuksien tai palvelun hankinnassa on noudatettu hankintalakea, kaupungin omaa hankintaohjetta sekä Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntöä. Toiminnassa on noudatettu hallinto- ja johtosäännöissä annettuja ohjeita ja määräyksiä.

Sopimuksia on tehty hallinto- ja johtosääntöjä noudattaen. Sopimuksen tekijä vastaa sopimusseurannasta.

Ympäristöterveydenhuolto on noudattanut toiminnassaan kaupungin, valtion sekä omia säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Ympäristöterveydenhuollon arviointia on myös osa tarkastuslautakunnan tehtävistä ja tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa ympäristöterveydenhuolto koskevia asioita on huomioitu.

Ympäristöterveydenhuolto on pääosin saavuttanut sille asetetut tavoitteet.

Riskienhallinta

Ympäristöterveyslautakunnan merkittävimmiksi riskeiksi on tunnistettu kunnaneläinlääkärin virkojen palkka- ja työaika muutokset sekä valvontatehtävien riittävä tarjonta lainsäädännön ja keskusviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Riskejä pyritään hallitsemaan muun muassa tarkastelemalla asiakasmaksuja, varmistamalla resurssien riittävyys sekä valvontasuunnitelman avulla.

Valvontatehtävien ja eläinlääkintähuollon palvelujen tarjonnan riittävyys on tunnistettu ympäristöterveyslautakunnan strategisiksi riskeiksi. Operatiiviset riskit liittyvät puolestaan työvoiman saatavuuteen, lääkkeiden ja tarvikkeiden saatavuuteen sekä valvonnan laatuun ja toteutumiseen. Taloudellisia riskejä ovat kustannusten merkittävä nousu kunnaneläinlääkäreiden virkojen palkka- ja työaikamuutoksen seurauksena sekä laskutusjärjestelmän toimivuuteen ja rahoitukseen liittyvät riskit. Vahinkoriskeiksi on tunnistettu työtapaturmat.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2025

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1-12/2025

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO

	TA 2025	1-12/2025	tot. %	1-12/2024	tot. %
Toimintatuotot	1 442 178	1 222 216	84,7	1 048 264	93,4
- henkilöstökulut	1 396 200	1 324 429	94,9	1 346 940	101,5
- palvelujen ostot	199 615	140 088	70,2	185 992	126,2
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	140 330	158 421	112,9	108 694	107,6
- korvaukset karjanomistajille	71 400	64 882	90,9	77 007	112,4
- vuokrat	312 119	343 886	110,2	180 287	125,1
- muut toimintakulut	17 000	10 779	63,4	16 474	183,0
Toimintakulut	2 136 664	2 042 487	95,6	1 915 394	106,5
Netto	694 486	820 271	118,1	867 130	128,3

TERVEYSOLOJEN VALVONTA

	TA 2025	1-12/2025	tot. %	1-12/2024	tot. %
Toimintatuotot	605 904	591 884	97,7	480 209	99,1
- henkilöstökulut	626 200	644 555	102,9	627 431	100,5
- palvelujen ostot	44 940	28 771	64,0	32 879	77,4
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 700	6 133	44,8	6 517	61,3
- vuokrat	63 200	87 318	138,2	51 536	178,3
- muut toimintakulut	19 400	14 337	73,9	18 060	136,8
Toimintakulut	767 440	781 115	101,8	736 424	102,4
Netto	161 536	189 231	117,1	256 214	109,0

YMPÄRISTÖTERVEYDEN-HUOLLON HALLINTO

	TA 2025	1-12/2025	tot. %	1-12/2024	tot. %
Toimintatuotot	12 450	11 174	89,8	143 441	81,2
- henkilöstökulut	258 800	230 915	89,2	248 835	100,4
- palvelujen ostot	48 425	32 550	67,2	38 276	117,3
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 350	3 876	46,4	5 782	100,6
- vuokrat	35 100	47 513	135,4	16 357	26,6
- muut toimintakulut	4 500	2 787	61,9	5 365	145,0
Toimintakulut	355 175	317 641	89,4	314 616	89,5
Netto	342 725	306 467	89,4	171 174	98,0

YMPÄRISTÖTERVEYDEN-HUOLTO YHTEENSÄ

	TA 2025	1-12/2025	tot. %	1-12/2024	tot. %
Toimintatuotot	2 060 532	1 825 274	88,6	1 671 914	93,8
- henkilöstökulut	2 281 200	2 199 899	96,4	2 223 207	101,1
- palvelujen ostot	292 980	201 409	68,7	257 147	115,5
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	162 380	168 430	103,7	120 993	103,1
- korvaukset karjanomistajille	71 400	64 882	90,9	77 007	112,4
- vuokrat	410 419	478 718	116,6	248 180	105,8
- muut toimintakulut	40 900	27 904	68,2	39 899	154,0
Toimintakulut	3 259 279	3 141 243	96,4	2 966 434	103,4
Netto	1 198 747	1 315 969	109,8	1 294 519	119,3

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO						
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KUNNITTAIN 1-12/2025						
ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON KULUT (Hallinnon kulut mukana)						
kustannuspaikka	TA 2025	tot.1-12/2025	%	peritty kunnalta	palautetaan	veloitetaan
Kokkola	840 144	950 519	113,1			
Kannus	129 017	174 956	135,6	129 000		45 956
Kruunupyö	160 724	144 828	90,1	160 740	15 912	
Halsua	71 629	55 883	78,0	71 640	15 757	
Kaustinen	153 358	140 653	91,7	153 360	12 707	
Veteli	135 548	113 292	83,6	135 600	22 308	
Toholampi	227 944	187 985	82,5	227 940	39 955	
Lestijärvi	38 470	37 440	97,3	38 400	960	
Perho	139 487	102 324	73,4	139 500	37 176	
Eläinlääk.huolto yht.	1 896 321	1 907 882	100,6	1 056 180	144 774	45 956
HALLINTO						
kustannuspaikka	TA 2025	tot.1-12/2025	%			
Hallinto	342 725	306 467	89,4			
TERVEYSTARKASTUS (Hallinnon kulut mukana)						
kustannuspaikka	TA 2025	tot.1-12/2025	%	peritty kunnalta	palautetaan	veloitetaan
Kokkola	358 603	365 450	101,9			
Kannus	49 790	50 494	101,4	49 800		694
Kruunupyö	60 987	61 862	101,4	61 020		842
Halsua	12 072	12 124	100,4	12 000		124
Kaustinen	39 469	40 094	101,6	39 480		614
Veteli	32 714	31 850	97,4	32 700	850	
Toholampi	34 966	33 715	96,4	34 920	1 205	
Lestijärvi	11 760	10 751	91,4	11 575	824	
Perho	25 145	24 693	98,2	25 140	447	
Terveystarkastus	625 506	631 032	100,9	266 635	3 327	2 274
YMP.TERV.HUOLTO YHT.	2 521 827	2 538 914	100,7	1 322 815	148 101	48 231

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON KUSTANNUKSET 2019-2025 (netto)

TERVEYSOLOJEN VALVONTA							
	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Halsua	12 239	12 385	12 802	10 059	11 031	11 738	12 124
Kannus	44 066	45 796	48 534	39 039	45 581	48 747	50 494
Kaustinen	38 232	38 131	39 307	31 475	36 138	37 441	40 094
Kokkola	319 976	331 675	348 173	277 531	328 091	357 296	365 450
Kruunupyy	56 991	57 342	60 790	47 957	55 827	60 425	61 862
Lestijärvi	10 963	11 155	11 691	9 217	10 741	11 059	10 751
Perho	25 643	25 806	25 911	20 277	23 006	26 505	24 693
Toholampi	35 615	36 163	37 106	27 194	31 967	33 672	33 715
Veteli	32 682	32 621	34 962	26 026	29 926	30 954	31 850
	576 408	591 073	619 276	488 775	572 307	617 837	631 033
ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO							
	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Halsua	58 177	52 681	58 702	66 150	58 628	59 252	55 883
Kannus	108 500	108 735	97 605	75 948	116 046	144 940	174 956
Kaustinen	105 072	101 303	107 825	108 367	115 190	111 048	140 653
Kokkola	621 010	606 461	600 252	592 192	715 047	937 224	950 519
Kruunupyy	134 991	89 336	92 922	99 218	110 007	137 223	144 828
Lestijärvi	31 360	28 426	36 454	25 955	29 191	42 853	37 440
Perho	95 924	96 705	101 649	89 300	98 263	94 949	102 324
Toholampi	211 441	207 435	227 723	211 828	224 462	185 365	187 985
Veteli	110 620	100 020	101 736	97 954	100 385	94 635	113 292
	1 477 097	1 391 102	1 424 868	1 366 912	1 567 220	1 807 489	1 907 880
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ							
	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Halsua	70 417	65 066	71 503	76 209	69 659	70 990	68 007
Kannus	152 567	154 531	146 139	114 987	161 627	193 687	225 450
Kaustinen	143 304	139 434	147 132	139 824	151 328	148 489	180 747
Kokkola	940 987	938 136	948 426	869 723	1 043 137	1 294 520	1 315 969
Kruunupyy	191 983	146 678	153 712	147 175	165 834	197 648	206 690
Lestijärvi	42 323	39 581	48 144	35 172	39 932	53 912	48 191
Perho	121 567	122 511	127 560	109 577	121 270	121 454	127 017
Toholampi	247 056	243 598	264 829	239 022	256 429	219 037	221 700
Veteli	143 302	132 641	136 699	123 980	130 311	125 589	145 142
	2 053 505	1 982 175	2 044 144	1 855 669	2 139 527	2 425 326	2 538 913

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MENOT KUNNITTAIN 1-12/2025

	1940	1980	1900	
	Terveysvalvonta	Hallinto	Eläinlääkintähuolto	
Menot	781 115	317 641	2 042 487	3 141 243 brutto
Tulot	326 301	11 174	264 853	602 328
Netto	454 814	306 467	1 777 633	2 538 914 netto

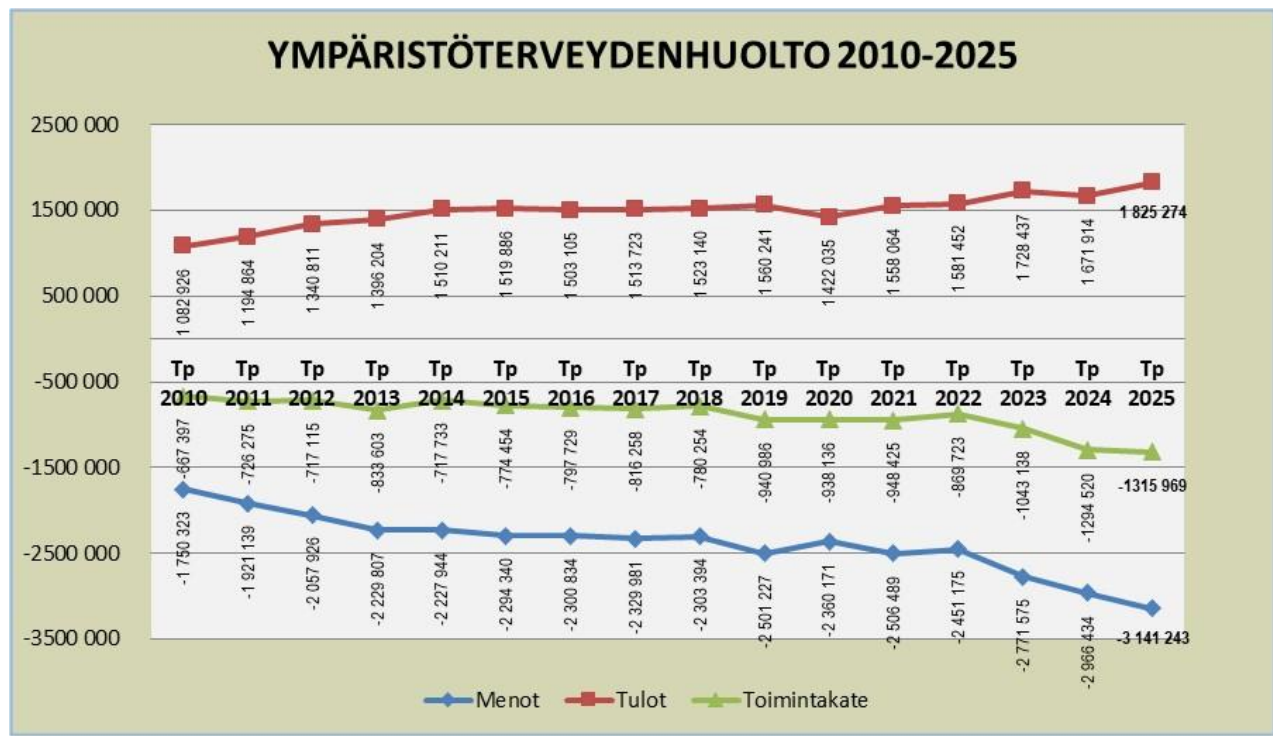
Jako terveystalvonnann ja eläinlääkintähuollon kesken

	Terveysvalvonta %	Eläinlääk.huolto %	
	57,5	42,5	
	176 219	130 249	
Menot yht.	631 032	1 907 882	yhteensä 2 538 914

Terveystalvonnann jako kunnittain asukasluvun ja tarkastuskohteiden suhteessa, eläinlääkintähuollon hallinto jaetaan suoritteiden suhteessa, osa kunnittain suoraan

	terveysvalvonta	terv.valv. jako %	el.lääk.huollon hallinto	el.lääk.hall.%	kuntakohtaiset menot	yht.eläinl.huolto	ymp.terv.huolto yht.1-12/2025
Halsua	12 124	1,92 %	3 420	2,63 %	52 463	55 883	68 007
Kannus	50 494	8,00 %	12 798	9,83 %	162 158	174 956	225 450
Kaustinen	40 094	6,35 %	8 932	6,86 %	131 721	140 653	180 747
Kokkola	365 450	57,91 %	67 316	51,68 %	883 204	950 519	1 315 969
Kruunupyy	61 862	9,80 %	7 462	5,73 %	137 366	144 828	206 691
Lestijärvi	10 751	1,70 %	2 502	1,92 %	34 939	37 440	48 192
Perho	24 693	3,91 %	6 526	5,01 %	95 798	102 324	127 016
Toholampi	33 715	5,34 %	14 023	10,77 %	173 962	187 985	221 700
Veteli	31 850	5,05 %	7 270	5,58 %	106 023	113 292	145 142
	631 032	100,00 %	130 249	1,00	1 777 633	1 907 882	2 538 914

Talouden kehitys 2010-2025

Kuva 1. Kustannusten kehitykseen ovat vuodelta 2022 vaikuttaneet muun muassa valvontaeläinlääkärin viran ja klinikkaeläinhoitajan toimen perustaminen sekä työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset. Lisäksi vuokrakustannukset ovat nousseet uusien toimintatilojen käyttöönoton myötä Kokkolassa ja Vetelissä.

KUSTANNUKSIEN JAKOPERUSTE

Eläinlääkäreiden suoritteet ajalta 1.1.-31.12.2025

	Praktiikka		Praktiikka		Terveystarkastus	Suoritteet yht.	%
	Sairask.	%	Pienel. v.o.	%			
Kokkola	1943	28,4	5676	72,16	76	7695	51,68 %
Kannus	985	14,4	468	5,95	10	1463	9,83 %
Toholampi	1004	14,7	552	7,018	47	1603	10,77 %
Lestijärvi	212	3,1	73	0,928	1	286	1,92 %
Perho	431	6,3	294	3,738	21	746	5,01 %
Halsua	233	3,4	152	1,932	6	391	2,63 %
Kaustinen	827	12,1	193	2,454	1	1021	6,86 %
Veteli	534	7,8	282	3,585	15	831	5,58 %
Kruunupyy	667	9,8	176	2,24	10	853	5,73 %
Yhteensä	6836	100,0	7866	100,0	187	14889	100,00 %

Jako kunnittain asukasluvun ja tarkastuskohteiden suhteessa (terveysvalvonta)

Kunta	asukasluku	asukasluku %	Tarkastuskohteita (%)	edellisten keskiarvo (%)
Halsua	977	1,32401 %	2,51852 %	1,92 %
Kannus	5 250	7,11469 %	8,88889 %	8,00 %
Kaustinen	4 075	5,52235 %	7,18519 %	6,35 %
Kokkola	48 355	65,52967 %	50,29630 %	57,91 %
Kruunupyy	6 269	8,49562 %	11,11111 %	9,80 %
Lestijärvi	656	0,88900 %	2,51852 %	1,70 %
Perho	2 550	3,45571 %	4,37037 %	3,91 %
Toholampi	2 747	3,72268 %	6,96296 %	5,34 %
Veteli	2 912	3,94628 %	6,14815 %	5,05 %
Yhteensä	73 791	100,0 %	100,0 %	100,00 %

Kohteiden määrä (31.12.2025)

KUNTA	EV	TSV	Yhteensä
Halsua	20	14	34
Kannus	79	41	120
Kaustinen	68	29	97
Kokkola	412	267	679
Kruunupyy	98	52	150
Lestijärvi	24	10	34
Perho	40	19	59
Toholampi	64	30	94
Veteli	55	28	83
Yhteensä	860	490	1350